

مراتب حیات و ممات از دید قرآن / انسان بدون ایمان مرده است

هر موجودی از مرتبه معینی و از رتبه خاصی از حیات برخوردار است و به تعدد موجودات، مراتب حیات هم متعدد و مختلف است و البته برای بعضی از موجودات مانند انسان، مراتبی از حیات هست که بعضی از این مراتب، نسبت به ...

هر موجودی از مرتبه معینی و از رتبه خاصی از حیات برخوردار است و به تعدد موجودات، مراتب حیات هم متعدد و مختلف است و البته برای بعضی از موجودات مانند انسان، مراتبی از حیات هست که بعضی از این مراتب، نسبت به بعضی دیگر "مات" می باشد.

به گزارش خبرگزاری مهر، قرآن کریم در عین اینکه همه موجودات را دارای حیات می داند، در عین حال بعضی از موجودات را در مقایسه به بعضی دیگر مرده به حساب می آورد. یعنی بعضی از موجودات را با اینکه در مرتبه خود از حیات معینی برخوردارند، نسبت به بعضی دیگر که از حیات برتری بهره مند هستند، مرده می داند و این خود حاکی از این است که "حیات" و آثار آن از قبیل علم و اراده، مراتب داشته و مرتبه نازله آن، نسبت به مرتبه بالاتر آن "مات" به حساب می آید و موجودی که از مرتبه نازله حیات برخوردار است، نسبت به موجودی که از مرتبه بالاتر آن بهره مند می باشد "میت" و مرده محسوب می شود.

آیه 33 سوره یس می فرماید: "و آیه لهم الارض المیتة فاحییناها و أخرجنا منها حبا فمنه یأکلون؛ و نشانه و آیت است برای آنان زمینی که مرده است و ما آن را زنده می کنیم و حیات می دهیم و از آن حبوبات را بیرون می آوریم و از آن تغذیه می کنند". در این آیه زمین را مرده محسوب می کند و به صورت دانه ها و حبوبات درآوردن آن را احیا می نامد. به عبارت دیگر در این آیه زمین را مرده می نامد و به صورت نباتات درآمدن آن را، زنده شدن و حیات پیدا کردن و زنده بودن می نامد و معلوم می شود که خاک نسبت به نبات، مرده محسوب است، زیرا که خاک در مرتبه خاکی، از حیات پایین تری برخوردار است که نسبت به حیات نباتی "مات" می باشد و خاک در مقایسه به نبات "میت" به حساب می آید و فاقد آن مرتبه از حیات است که نبات واحد آن است.

آیه 39 سوره فصلت می فرماید: و من آیاته اذك تری الارض خاشعة فاذا انزلنا علیها الماء اهتزت و ربّت انّ الذي أحیایا لمحیی الموتی اکه علی کل شیئی قدیر؛ و از آیات پروردگار است اینکه می بینی زمین آمده و مستعد قبول ربوبیت و تدبیر ربوبی ما است و وقتی آب را بر آن فرود می آوریم به حرکت می آید و رشد پیدا می کند و پروردگاری که زمین را احیا می کند و به آن حیات می بخشد، احیا کننده انسانهای مرده نیز هست و او به همه چیز قدرت دارد.

در این آیه نیز زمین را قبل از اینکه به صورت نباتات بیاید مرده می داند و وقتی به صورت نباتات آمد، زنده می نامد. اگر چه زمین برای خود حیاتی دارد، اما در مقایسه به نباتات از مرده ها محسوب است.

آیه 28 سوره بقره می فرماید: کیف تکفرون بالله و کنتم امواتا فأحیاکم ثم یمیتکم ثم یحییکم ثم الیه ترجعون؛ چگونه به خدای متعال کفر می ورزید در حالی که مرده هایی بودید و خدای متعال شما را زنده کرد و حیات داد و سپس شما را می میراند و بعد از آن به شما حیات دیگری می دهد و پس از آن شما به سوی او برگشت داده می شوید.

در این آیه به خلقت انسان اشاره می فرماید و اصل اولی انسانها را که عبارت است از خاک و آب و غیره، "اموات" نامیده و به صورت انسان درآوردن آنها را "احیا" و زنده کردن می نامد. یعنی، آب و خاک را با اینکه از مرتبه نازله حیات برخوردارند، در مقایسه اه انسان و مرتبه انسانی "اموات" و مرده ها می داند. با اینکه در این آیه همه انسانها را زنده و دارای حیات می نامد، با این همه به لحاظ مراتب

حیات و درجات و اطوار متنوع و مختلف آن، برخی از انسانها را "میت" و مرده می نامد. از مجموع اینها این حقیقت بر می آید که حیات دارای مراتب است.

مراتب حیات انسانی

آیه 22 سوره انعام می فرماید: و آیا کسی که مرده بود و به او حیات دادیم و برای او نوری قرار دادیم که با آن و به کمک آن در بین مردم مشی می کند مانند کسی است که در ظلمت ها است و راه به جایی نمی برد؟ این چنین است راه و روش کفار، راه و روشی که در نظر آنها خوب جلوه کرده است.

در این آیه انسان را قبل از اینکه با حیات الهی زنده گردد "میت" و مرده می نامد و بعد از آن "زنده" و دارای حیات می داند. آیه شریفه با کمال وضوح به این حقیقت دلالت می کند که انسان اگر با حیات الهی حیات پیدا نکرده "میت" است و مرده محسوب است. یعنی انسان با اینکه از حیات نازله برخوردار است، با این همه مرده است و در مقایسه به حیات بالاتر انسانی که همان حیات الهی است از مرده ها محسوب می گردد.

نه تنها هر موجودی از مرتبه معینی و از رتبه خاصی از حیات برخوردار است و نه تنها به تعدد موجودات، مراتب حیات هم متعدد و مختلف است، بلکه برای بعضی از موجودات مانند انسان، مراتبی از حیات هست که بعضی از این مراتب، نسبت به بعضی دیگر "مات" می باشد.

آیه 24 سوره انفال می فرماید: دعوت خدا را اجابت کنید و دعوت رسول اکرم را اجابت کنید آن زمان که شما را دعوت می کند به سوی آنچه شما را زنده می گرداند و به شما حیات می دهد.

در آیه 97 سوره نحل می فرماید: هر کسی از مرد و زن عمل صالح انجام دهد و ایمان داشته باشد، همانا او را زنده می گردانیم و به او حیات پاک می بخشیم و اجر اعمال آنان را به نیکوترین صورت به آنها می دهیم.

از این دو آیه نیز مراتب حیات انسان استفاده می گردد و اینکه انسان دارای مراتبی از حیات بوده و طبعا در مرتبه نازله حیات در مقایسه به حیات بالاتر انسانی "مرده" محسوب می شود و به عبارتی، انسان در مرتبه نازله حیات خود فاقد حیات بالاتر، و فاقد آثار حیات بالاتر می باشد، حیات بالاتری که با اجابت دعوت حق و دعوت رسول اکرم(ص) و با ایمان و عمل صالح به دست می آید.